

FJORDENS PADDER

LØVFRØ

En del mennesker tror, at en "løvfrø" er sådan en almindelig frø, der hopper omkring i det visne løv i skovbunden. Det er helt forkert. Løvfrøen er en lille frø, der kan klatre, og som sidder oppe i træernes og buskenes løv - deraf navnet. Den har en meget friskgrøn farve, som gør at den falder i ét med omgivelserne.

Løvfrøen er bestemt ikke almindelig. I det meste af Danmark er den uddød. På Øst- og Midt-lolland har der overlevet enkelte små bestande. Men på Vestlolland har den klaret sig bedre end andre steder, godt hjulpet af amtets vandhulsprojekter. Den er ikke direkte knyttet til Nakskov Fjord, men den kan høres meget tæt ved fjorden - nær ved Hestehovedet, Lindelse, Odden syd for Tårs og Ydø.

På bagsidens kort er vist nogle steder, hvor man har god mulighed for at opleve løvfrøen uden at genere private lodsejere. Det bedste er at tage ud på en stille og lun aften i maj, efter at det er blevet mørkt, og høre frøerne kvække. Lyden er så kraftig, at den kan høres en km væk. Hvis man skal se de kvækkende frøer i vandet, skal man have en stærk lommelygte med og i øvrigt være tålmodig.

Æggene ser man sjældent; de lægges i småbitte klumper nede i vandet. Haletudserne har en smuk gylden farve. Midt eller sidst i juli bliver de til frøer, mister halen og kravler op af vandhullet. Hvis man kigger på planterne omkring vandhullet i solskinsvej, kan man tit få øje på de små unger (ca. 1,5 cm lange). De sidder især gerne på bladene af følfod, skræpper og brombær. Med lidt held kan man også få øje på voksne løvfrøer i brombær og rosenbuske.

Undertiden kan man høre dem kvække i sensommeren fra deres siddepladser oppe i buskene. Efter den første efterårskulde i september/oktober går de til overvintring i jorden.

STRANDTUDSE

Strandtudsens ligner en skrubtudse, men den er mindre - oftest 5-7 cm - og har meget korte bagben. Den har gulgrønne øjne (ikke røde som hos skrubtudsen) og en tydelig gul stribet ned ad ryggen.

Strandtudsens fandtes tidligere mange steder, men de fleste af dens levesteder er forsvundet. Den skal bruge mere lavvandede vandhuller end de andre padder, og det er klart, at jo mere lavvandet et vandhul er, jo mere fristende er det for lodsejeren at tørlægge det.

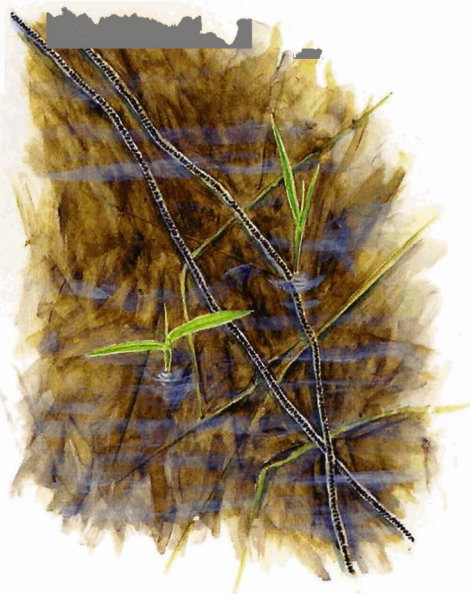
Når tudserne parrer sig i begyndelsen af maj, lægger de deres æg i nogle gelé-bændler, hvor æggene sidder som perler på en snor. Æggene klækker i løbet af ganske få dage, og de små sorte haletudser udvikler sig meget hurtigt. Efter kun godt en måned kravler de på land som miniature-tudser.

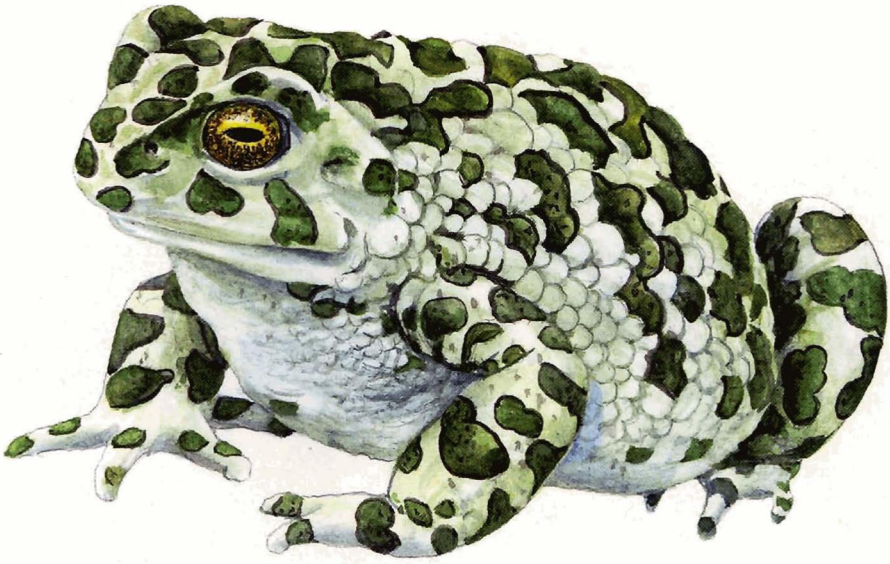
Strandtudsens strategi er, at yngelen investerer i hurtig vækst snarere end forsvar mod andre. De er sårbare både over for konkurrence fra andre haletudser, og over for rovbiller og andre rovdyr. Derfor vælger de at yngle i ganske lavvandede huller som hurtigt tørrer ud - sådanne steder er der ikke ret mange andre dyr.

Vandhuller med en passende lav dybde findes forskellige steder fra år til år, afhængigt af nedbøren. Derfor må tudserne være gode til at finde nye oversvømmelser, når de opstår.

Det kan de, for hvis en af hannerne har fundet et nyt godt sted, giver den sig til at kvække kraftigt med en ru, snerrende lyd. Der ved kalder den de andre hanner til, og snart er der indvandret et helt kor af hanner, der prøver at overdøve hinanden. I stille vejr kan det høres 2 km væk. At lyden kan være så kraftig skyldes, at hannen har en kvækkepose, dvs. et stykke hud under struben, der kan pustes op som en ballon og virke som lydforstærker.

Bagsidens kort viser de få steder, hvor der er strandtudser. I og ved de lavvandede søer ude på Albuen er strandtudserne talrige.

Denne tudse har to navne - den kan kaldes enten grønbroget tudse eller fløjtetudse. Det første navn er lidt uheldigt, for mange tror at det henviser til de grønne frøer i mergelgravene. Navnet fløjtetudse er derimod ikke til at misforstå. Når hannerne kvækker, er det ikke en ru og grov lyd som hos strandtudsen, men derimod nogle mere melodiske fløjtetriller. Man skulle ikke tro, at lyden kom fra en tudse - det lyder mere som en eller anden strandfugl.

Fløjtetudsen er samme størrelse som skrubtudsen, men meget smukkere i farven, især hunnen. Den er lysegrå med tydelige grønne pletter i et mønster som militærets camouflagetøj. Øjnene er grønne. Hannen er tit lidt mere grumset i farven.

Fløjtetudsen elsker varme. Den opholder sig f.eks. meget gerne i drivhuse, også selv om temperaturen her kommer op omkring 40°, eller den bor mellem stenene ved en sydvendt mur. I det hele taget foretrækker den at leve, hvor der er mennesker - omkring huse, udhuse og stalde, i grusgrave, på havneterræner og omkring sukkerfabrikkernes klaringsbassiner.

Man skulle tro, at et dyr med de vaner blev gavnet af den moderne udvikling, men nej. For det første har den ikke lært at flygte fra bilerne og bliver tit kørt over. For det andet tåler den ikke, at vandhullerne får gødning og gror til. Hvis bredden vokser til med høje sumpplanter, f.eks. dunhammer, mister tudserne helt lysten til at yngle. Derfor klarer de sig bedst, hvor husdyr afgræsser vandhullernes kanter, og det sker bl.a. på strandenge.

Fløjtetudsen tåler en hel del salt i vandet. Undertiden kan man se den svømme ude i havet, f.eks. i Nakskov Fjord. Måske kan den svømme fra ø til ø. Og den kan yngle i brakvand med helt op til 8 promille salt. Her er den dejligt fri for konkurrence fra mere almindelige padder. I Nakskov Fjord kan man især opleve fløjtetudser på Enehøje, hvor den er talrig eller i voldgraven ved ruinen på Slotø.

Da fløjtetudsen elsker varme, findes den mest i den sydøstlige del af landet. Lolland-Falster-Møn er den del af Danmark, hvor der er flest bestande.

De almindelige frøer på Lolland er springfrøen og den grønne frø.

Springfrøen er som voksen 4 - 7 cm lang. Den har glat hud og er lysebrun eller orangebrun med en sort "maske" på hver side af hovedet. Bagbenene, især skinnebenene, er lidt længere end på andre frøer. Det betyder, at den kan foretage nogle usædvanlig lange hop. Den er mest fremme om natten eller i lummert, fugtigvarmt vejr, og man ser sjældent meget til den.

Den yngler allerede i marts måned, men man bemærker det ikke, for det foregår om natten på bunden af vandet, og kvækkelyden er meget svag. Hvad man derimod let bemærker, er resultatet, nemlig ægklumperne, der er næsten så store som fodbolde og sidder rundt om plantestængler lidt nede under vandoverfladen.

De brunplettede haletudser udvikler lange, muskuløse bagben. Omkring 1. juli, når de kravler op af vandet som små frøer, er benene allerede veludviklede springben. I løbet af få dage vandrer de små frøer langt væk fra vandhullet. Det betyder, at springfrøerne kan klare sig, hvor der er lang afstand mellem vandhullerne og de skove eller haver, hvor frøerne finder føden. I et landskab, hvor de fleste vandhuller er forsvundet, og hvor frøer er nødt til at tilbagelægge store afstande, kan springfrøen overleve meget bedre end de fleste andre frøer. Derfor har den klarer sig relativt godt.

Springfrøen kan bruge næsten ethvert vandhul, blot det ikke er forurenat, overskygget eller fuld af fisk. Den kan godt tåle at vandet er lidt brakt og kan også yngle i vandhuller lige bag digerne ud mod havet. Men på de åbne strandenge klarer den sig som regel ikke.

Den grønne frø (ej afbilledet) er større end springfrøen, op til ca. 10 cm. Den har lidt mere vortet hud og er grøn eller grønbrun med sorte pletter og en turkisfarvet stribet ned ad ryggen.

I modsætning til springfrøen lever den ved vandhuller hele sommeren igennem. Den sidder tit lige i vandkanten og soler sig og flygter med et stort spring ud i vandet, hvis den bliver forstyrret. Den kræver først og fremmest masser af sol og forsvinder, hvis der bliver for meget skygge over vandhullet.

Den trives udmærket på strandenge.

Haletudserne kan overleve i brakvand med op til 5 promille salt. De voksne frøer kan tåle saltvand, og undertiden svømmer de ud i havet. En sjælden gang fanger fiskerne dem i

Lolland

Onsevig

Vindeby

Utterslev

Horslund

Købelev

Tårs

Sandby

9

Branderslev

Vejlo

Slotø

Hestehovedet

Nakskov

Halstede

Nakskov Fjord

Albuen

Enehøje

Ullerslev

Lango

Holleby

Rårup

Vestenskov

Græshave

Vesternæs

38

37

Næsby

Tillitse

Egebolle

Kappel

Dannemare

Næsby Strand

- ▲ Løvfiro
- Fløjtetudse
- × Strandtudse